

JAK SI UŽÍT
FILM

Napsal
Pavel Ryška

Ilustroval
Jan Šrámek

Albatros

Jak si užít film

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Pavel Ryška

Jak si užít film – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Albatros

© Pavel Ryška, 2022

Illustrations © Jan Šrámek, 2022

ISBN tištěné verze 978-80-00-06529-8

ISBN e-knihy 978-80-00-06714-8 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

Napsal Pavel Ryška
Ilustroval Jan Šrámek

Albatros

JAK SI UŽÍT FILM!

GR8

Wow!

OMG!

WTF

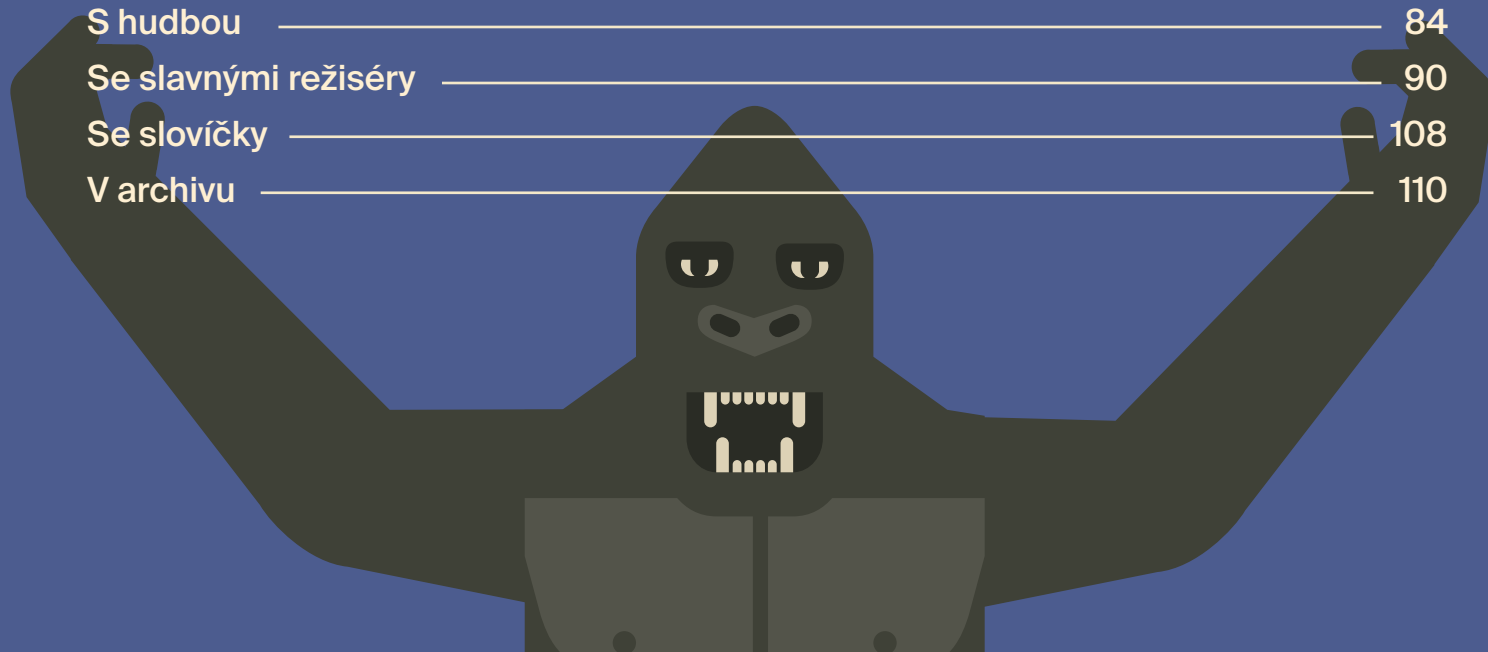
Cool!

LOL

\$#!

JAK SI
UŽÍTI FILM

S kukátkem	8
Společně před plátnem	10
V kavárně i na pouti	13
V kině za niklák	17
Ve filmovém paláci	19
V televizi a na širokém plátně	25
V autě	31
S brýlemi	35
Všemi pěti	38
S možností volby	40
Kdekoliv	42
S kamerou	44
Na scéně	58
V týmu	62
S triky a efekty	66
Kreslený a loutkový	70
Složený z malých kousků	76
Se zvukem	82
S hudbou	84
Se slavnými režiséry	90
Se slovíčky	108
V archivu	110

S KUKÁTKEM

Dívat se na filmy vestoje není moc pohodlné. U skříně s **kinetoskopem** to však ještě celkem šlo, protože se o ni dalo opřít a podívání trvalo asi jen půl minuty, než se všechno začalo opakovat znovu.

Vynálezce a podnikatel Thomas Alva Edison se pokoušel sladit (synchronizovat) obraz a zvuk. Zatímco **kinetoskop** přehrával jen němé filmy, **kinetofon** k nim pouštěl také zvukové záznamy, nahrané na voskových válečkách.

Filmový pás by šlo pustit i na promítače vyrobené o sto let později. Měl totiž stejnou šířku jako **35mm film**, na který se dá natáčet dodnes.

Ještě předtím, než se začaly promítat, daly se filmy prohlížet v **kinetoskopech** – sériově vyráběných přístrojích, které pobavily vřdycky jen jednoho diváka. Asi čtrnáct metrů dlouhý **filmový pás**, spojený do smyčky a poháněný elektrickým motorem, byl totiž schovaný ve vysoké skříni, takže se na obrázky dalo podívat jen kukátkem se zvětšovacím sklem.

PODÍVEJ, CO DĚLAJÍ

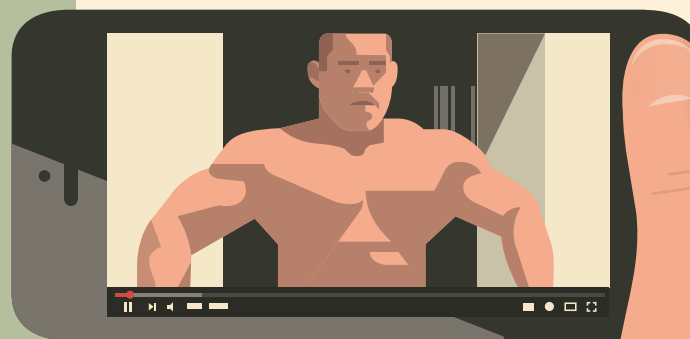
Vstupné do prvního salonu s kinetoskopy, otevřeného v dubnu 1894 v New Yorku, nebylo zrovna levné. Stálo pětadvacet centů, stejně jako lístek na divadelní představení. Místo celovečerního programu nabízely kinetoskopy kratičké filmy s jednoduchým dějem: děvčata v nočních košilích po sobě házela polštáři, kočky s rukavicemi na tlapkách spolu boxovaly, dvojice mužů závodila v pojídání melounu, indiáni předváděli tradiční „bizoní tanec“, hasič zachraňoval z hořícího domu dítě, akrobat cvičil na kruzích a Eugen Sandow, vyhlášený silák a otec moderní kulturistiky, pózoval jako antická socha.

Myslíte si, že by dneska něco takového už nikoho nebavilo? Tak to se schválně podívejte na YouTube, kolik zhlédnutí mají videa kulturistů, kteří předvádějí vypracované svaly.

HEK

FRK

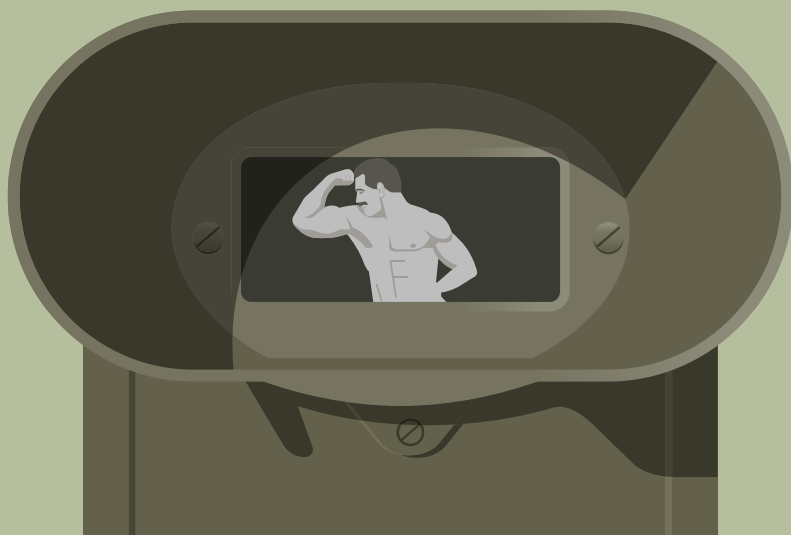
UFFF

Děsná makačka, ale vyplatí se. Za poslední týden jsem nabral pět kilo lajků.

PALCOVÁ KINA

Palcem se dají ovládat nejen dotykové obrazovky, ale také **flipbooky** – malé knížečky, ve kterých jsou buď fotografie, nebo kresby jednotlivých fází pohybu. Když vezmete stránky mezi palec a ukazováček a plynule jimi prolistujete, uvidíte film i bez přístrojů.

VYNÁLEZY A INOVACE

SPOLEČNĚ PŘED PLÁTNEM

ÚSPĚCH BRATRŮ LUMIÈROVÝCH

Senzační stroj, kterým se filmy dají natáčet i promítat, vymysleli bratři Auguste a Louis Lumièrové. První představení jejich kinematografu proběhlo docela nedávno, v sobotu 28. prosince loňského roku, a přilákalo do salonku oblíbené pařížské kavárny Grand Café asi tři desítky diváků. Dnes, o pouhé tři týdny později, už prostory kavárny obecnstvu nestačí. Všichni chtějí vidět skvělé záběry rodiny u snídaně, dělníků odcházejících z továrny nebo plavců v moři! Podle posledních zpráv je před kavárnou na bulváru Kapucínek dav dvou tisíc zájemců o promítání pohyblivých fotografií. K udržení pořádku musela být povolána policie.

FILM JE KOUZLO A ŠOK

Pan Georges Méliès, známý iluzionista a výrobce kouzelnických pomůcek, se našemu listu svěřil se svými dojmy z kinematografického představení: „Když jsem se posadil a na plátně byla jen obyčejná fotografie, dost mě to otrávil. Zrovna jsem chtěl sousedovi říct, že tohle dělám ve svém divadle už deset let, když se ta fotka dala najednou do pohybu! Kůň táhl povoz a kolem něj normálně chodili lidi. Musím přiznat, že jsem na to koukal s otevřenou pusou. Bylo to kouzelné.“

KINEMATOGRAF

má obrovskou výhodu v tom, že nabízí mnohem větší podívanou než kukátkové přístroje pana Edisona. A vůbec nejlepší je, že si o filmu můžeme s ostatními diváky hned popovídat. Kdybychom seděli v sále sami, určitě bychom se tak dobře nepobavili!

NENÍ TO POPRVÉ,

kdy obecnstvo může na projekční stěně sledovat oživlé obrazy. Optické divadlo pana Reynauda je promítalo již před čtyřmi lety. Tehdy to ovšem byly jen kreslené figurky, zatímco kinematograf nyní předvádí opravdový svět. Jaká by to asi byla podívaná, kdyby oba postupy splynuly ve fotografické malby? Představte si, že by se naše nejsmělejší fantazie mohly pohybovat jako skuteční lidé!

